

Casus “Onze gemeente drempelvrij voor iedereen”

Gemeente O, centraal gelegen in Nederland, ziet haar inwoners snel vergrijzen. Jongeren trekken massaal naar de grotere gemeenten in de regio. Vooral de kleinere kernen vergrijzen sneller. Bovendien heeft gemeente O te maken met de algemene demografische trend. In 2011 waren er in Nederland ruim 1,1 miljoen mensen ouder dan 75 jaar. In 2040 zullen dat er 2,4 miljoen zijn. Bovendien stimuleert de overheid (onder meer via de Wmo) de zelfredzaamheid van burgers. Hierdoor vindt een relatieve toename plaats in het aantal verplaatsingen en in de mobiliteit van senioren. Ook zijn er nogal wat zorginstellingen binnen de gemeente O.

Toegankelijkheid was altijd al een belangrijk thema voor de gemeente. Maar het bleef bij algemeenheden, er was ook nooit substantieel budget. De huidige toegankelijkheid op allerlei plekken in O laat sterk te wensen over. De gemeente heeft daarom nu echt verbetering van de toegankelijkheid als beleidsdoel geformuleerd.

De Omgevingswet biedt daarvoor kansen. De gemeenteraad is voorstander van een participatieve aanpak en vraagt aan het college om in gesprek te gaan met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners om ideeën op te halen. Vervolgens wil de raad een prioritering aanbrenge en de knoop doorhakken.

De gemeente organiseert een brainstormsessie met een zeer divers gezelschap uit allerlei disciplines, kennisniveaus en invalshoeken. Het is een drukke avond, de energie spat ervan af. Er wordt volop gepraat, stikers worden geplakt en stellingen bediscussieerd. De opbrengst van de dag is een waslijst van mogelijkheden (zie onder), die aan de gemeenteraad wordt aangeboden.

- Een toegankelijkheidsparagraaf in de omgevingsvisie.
- Een uitvoeringsparagraaf in de omgevingsvisie, met daarin een omgevingsagenda.
- Een gemeentelijk herstelplan om (overheids)gebouwen drempelvrij te maken. Bij eventuele nieuwbouw (gemeentehuis, cultureel centrum, scholen, gezondheidscentrum enz.) wordt bij aanbesteding naast de beste prijs-kwaliteitverhouding toegankelijkheid zwaar meegewogen bij de beoordeling.
- Een omgevingsprogramma om samen met regionale partners een regiorailverbinding aan te leggen.
- Intensivering Wmo-ondersteuning en voorzieningen door meer outreachend aan het werk te gaan en maatschappelijke participatie van inwoners te verbeteren.
- Betere toegankelijkheid van bussen en halteplaatsen.
- OV-bussen met lage vloer ook voor langeafstand bussen. Daarvoor moet de gemeente de concessie met de vervoerder openbreken.
- Een toegankelijkheidsconvenant sluiten met een aantal aannemers, projectontwikkelaars, fabrieksdirecties en stichtingsbestuurders bij het bouwen van woningen en/of voorzieningen.

Opdracht

Besprek in groepjes de opbrengst van het gesprek met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Ben je tevreden over de opbrengst? Zitten daar verrassende ideeën tussen? Mis je invalshoeken of acties? Breng een prioritering aan en kies de drie acties waar de gemeente mee aan de slag wil gaan. Motiveer de keuze.